

Små tenner – et barnehageprosjekt for bedre tannhelse

I landsmøteprogrammet var dette foredraget satt opp under produktpresentasjoner med Jordan som «avsender» og tittelen «Barns tannpuss, hvordan skal vi skape gode vaner?» Når foredragsholderen var en for tannhelsepersonell ukjent person ved navn Frithjof Clausen, var det trolig uklare forventninger blant de mange deltakerne i sal Akershus fredag morgen. Det skulle snart vise seg at han hadde et spennende prosjekt å presentere.

Foredragsholderen representerte ikke Jordan, men 365 grader, et firma som sammen med Pedagogisk Forum har tatt initiativ til prosjektet som vil slå et slag for småbarns tannhelse via barnehagene. Pedagogisk Forum har barnehager som sin målgruppe og utgir både bøker og tidsskrift for barnehagepersonell, blant annet abonnerer 3 000 av 6 000 barnehager på bladet Verktøykassa. Dette initiativet

har resultert i et samarbeidsprosjekt som er støttet av Norsk Tannvern, Norsk Tannpleierforening, Den norske tannlegeforening, Jordan, Zendium og Alpharma i tillegg til Pedagogisk Forum/365 grader.

Tidsklemma tar tennene

– Hvorfor har vi startet dette prosjektet, spurte Clausen og ga følgende svar: Langt under 10 % av barnehagene praktiserer tannpuss mens stadig flere barn spiser frokost i barnehagen. Flere små barn får hull i tennene, og de har et kosthold med for mye sukker, saft og slikkerier, og lørdagsgodteri er blitt hverdagsgodteri. Han mente «null hull»-generasjonen som nå er blitt foreldre, ikke har helt klart for seg hvorfor det ble null hull. Dessuten tar tidsklemma også tennene, og tannpuss kan være en vanskelig slutt på en stressende dag.

Fram for tannpuss i barnehagene

Hovedmålet for prosjektet er å skape gode tannpussvaner hos alle barnehagebarn så tidlig som mulig. For å oppnå dette, må barnehagene få kompetanse om tenner og tannhelse, og hovedutfordringen har derfor vært å samle alle gode krefter for å jobbe sammen, det vil si barnehagemedarbeiderne, foreldrene og fagkompetansen på tannhelse.

Prosjektledelsen har tatt mål av seg til å fungere som brobygger og har vært ute i felten, både i tannhelsetjenesten og i barnehagene. Det har vist seg at argumentene mot tannpuss i barnehagene er at det er foreldrenes ansvar, det tar for mye tid, og det blir mye søl og uhygieniske forhold. De som er for, sier at det er et økende behov for forebyggende tiltak, foreldrene er positive, og det blir ingen ekstrabelastning fordi barna pusser selv. Erfaringene fra de barnehagene som har innført tann-

puss, er at det er enklere enn de trodde, og foreldrene forteller at det er blitt lettere å gjennomføre tannpuss hjemme.

Infopakke til barnehagene

Clausen fortalte at alle landets barnehager vil få tilsendt et informasjonshefte om tannhelse, en musikk-CD med Bronto-sanger, plakat for oppslag i avdelingene, plansjer for samtale om tannhelse og kosthold i samlingsstunden samt flyveblad med orientering om prosjektet til utdeling blant foreldrene. De offentlige tannklinikene vil gjennom fylkestannlegene få tilsendt den samme informasjonspakken, slik at de skal være orientert om prosjektet og kan bistå barnehagene. – Dessuten skal vi fortelle de «gode historiene» i fagbladene til de barnehageansatte, og vi skal jobbe mye mot mediene i november. Desember er ingen god måned for medie-fremstøt, men over nyttår trår vi til igjen, sa han. Han lovt dessuten at barneprogrammet Pysjpopbaluba som sendes på NRK 1 lørdag morgen, skal ha godterier som tema før jul – og forhåpentlig komme med et program der tannhelse tas opp i en større sammenheng neste år.

«Verktøykasse»

Men hvor ligger gevinsten for industrien – hva får de igjen for sitt engasjement? Foredragsholderen kunne fortelle at det i dagligvareforretningene skal selges en tannhelsepakke eller «verktøykasse» til hjemmebruk. Den inneholder tannkrem, tannbørste, en brosjyre om tannhelse og Bronto-CDen. For salg i apotek skal den suppleres med fluortabletter.

Kosthold og ernæring

I første omgang er det tannpuss som vektlegges, selv om mat og drikke er et viktig element i den nye veiviseren for tannhelse fra Norsk Tannvern, se illustrasjon. Men prosjektledelsen har allerede vært i møte i Sosial- og helsedirektoratets avdeling for ernæring for å diskutere samarbeid om videreføring av prosjektet, der sunt kosthold og gode spise- og drikkevaner skal med som et viktig element.

Reidun Stenvik